

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Τίτλος

LEADER 2014-2020 Νομού Λασιθίου, Αναπτυξιακή Λασιθίου, Υπομέτρο 19.2

Σκοπός

Βασικός στόχος του Υπομέτρου 19.2 του LEADER 2014-2020, είναι ιδιωτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν επιχειρηματικό χαρακτήρα και συμβάλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας.

Οι δράσεις εφαρμόζονται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD/LEADER του Ν. Λασιθίου πλην της εντός σχεδίου περιοχής του οικισμού Ιεράπετρας.

Συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης **€2.011.500**

Δικαιούχοι

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των υποδράσεων του Υπομέτρου 19.2

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
19.2.2.2: Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €342.500	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθεί η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν (που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης) με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του	Στην υποδράση μπορούν να ενισχυθούν επενδύσεις που αφορούν τους εξής τομείς: • ζυθοποιία. • επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός και λοιπά προϊόντα). • παραγωγή αιθέριων ελαίων. • πυρηνελαιουργεία. • παραγωγή αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοίνικης προέλευσης. • μεταποίηση γεωργικών προϊόντων για την	Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
	αγροδιατροφικού τομέα.	παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής. - παραγωγή εμπορία και συσκευασία προϊόντων θρέψης φυτών. - αξιοποίηση παραπροϊόντων και υπολειμμάτων των βιομηχανιών ειδών διατροφής.	
19.2.2.3: Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €357.500	Στο πλαίσιο της Υποδράσης ενισχύονται μικρής δυναμικότητας τουριστικά καταλύματα και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός: - υποδομών διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τη ΚΥΑ 2986/25-11-2016 (ΦΕΚ Β' 3885/2-12-2016): - χώρων εστίασης και αναψυχής (όπως ταβέρνες, καφενεία, αναψυκτήρια κ.λπ) μικρής δυναμικότητας μέχρι 80 καθίσματα. - γραφείων οργάνωσης, προβολής και προώθησης εναλλακτικού τουρισμού και δημιουργίας νέων τουριστικών προϊόντων.	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		μονάδων εναλλακτικού τουρισμού (όπως θαλάσσιος, ορειβατικός, πολιτιστικός, φυσιολατρικός, γαστρονομικός, τουρισμός υγείας και ευεξίας, πίστες αναρρίχησης κ.λπ).	
19.2.2.4: Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής Δημόσια Δαπάνη: €390.000	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός βιοτεχνικών και χειροτεχνικών επιχειρήσεων με σκοπό τη διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας.	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός βιοτεχνικών και χειροτεχνικών επιχειρήσεων όπως ενδεικτικά: - επεξεργασία μετάλλου, πέτρας, ξύλου, χαρτιού, δέρματος, μαλλιού κ.λπ για τη κατασκευή προϊόντων. - είδη λαϊκής τέχνης (ξύλογλυπτική, κεραμική, αργυροχρυσοχοΐα, κατασκευές από γυαλί, ψηφιδωτά κ.λπ). - κατασκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού για αγροτικές δραστηριότητες. - κατασκευή προϊόντων του κλάδου της	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		Πολιτιστικής και Δημιουργικής Βιομηχανίας (μουσικά όργανα, κοσμήματα, παιχνίδια κ.λπ). • παραγωγή ειδών διατροφής μετά την 1η μεταποίηση (παραδοσιακά γλυκά και αρτοσκευάσματα κ.λπ)	
19.2.2.5: Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €130.000	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού όπως ενδεικτικά: • επιχειρήσεις παροχής κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών όπως βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμεΑ, γηροκομεία, ιατρεία κ.λπ). • χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, χώροι πολλαπλών δραστηριοτήτων κ.λπ. • επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στο τομέα των	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		Πολιτιστικών Δημιουργικών Βιομηχανιών όπως είναι ενδεικτικά: οι σχολές μουσικής, χορού, ζωγραφικής, φωτογραφίας, μουσικής κ.λπ., η καλλιτεχνική δημιουργία, οι τέχνες θεάματος κ.λπ.	
19.2.3.1: Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και / ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στратηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €386.500	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθεί η ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός μονάδων μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν (που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ενωσης) με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.	Ενδεικτικά στην υποδράση μπορούν να ενισχυθούν επενδύσεις που αφορούν: • επεξεργασία γάλακτος και παραγωγή προϊόντων γάλακτος (τυρί, γιαούρτη, φέτα, ξύγαλο κ.λπ). • τυποποίηση λαδιού, κρασιού, μελιού κ.λπ. • τυποποίηση και συσκευασία οπωροκηπευτικών, αρωματικών - φαρμακευτικών φυτών και ανθέων. • τεμαχισμός - τυποποίηση κρέατος και κρεατοσκευασμάτων. • μεταποίηση φρούτων και χυμοποίηση οπωρών, μαρμελάδες κ.λπ. • οινοποιεία.	Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες.	
19.2.3.3: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €180.000	Οι δαπάνες της συγκεκριμένης υποδράσης θα αφορούν δημιουργία νέων και στην επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων, στην προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού, καθώς και στη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου.	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση και επέκταση: - υποδομών διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τη ΚΥΑ 2986/25-11-2016 (ΦΕΚ Β' 3885/2-12-2016): - χώρων εστίασης και αναψυχής (όπως ταβέρνες, καφεενεία, αναψυκτήρια κ.λπ) μικρής δυναμικότητας μέχρι 80 καθίσματα. - γραφείων οργάνωσης, προβολής και προώθησης εναλλακτικού τουρισμού και δημιουργίας νέων τουριστικών προϊόντων. - μονάδων εναλλακτικού τουρισμού (όπως θαλάσσιος, ορειβατικός, πολιτιστικός, φυσιολατρικός, γαστρονομικός τουρισμός, τουρισμός υγείας και	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		ευεξίας, πίστες αναρρίχησης κ.λπ).	
19.2.3.4: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων του τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €180.000	Με την υποδράση επιδιώκεται : Η αξιοποίηση της καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής για τη παραγωγή, συσκευασία και προβολή νέων, καινοτόμων και ανταγωνιστικών τοπικών προϊόντων. Η διασύνδεση του δευτερογενή τομέα με το τουρισμό. Η ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών του τομέα της Πολιτιστικής Δημιουργικής Βιομηχανίας. Η προστασία του περιβάλλοντος. Η δημιουργία επισκέψιμων χώρων για την επίδειξη και προβολή των προϊόντων και την ένταξη τους σε τουριστικές διαδρομές.	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση και επέκταση και ο εκσυγχρονισμός βιοτεχνικών και χειροτεχνικών επιχειρήσεων όπως ενδεικτικά: • επεξεργασία μετάλλου, πέτρας, ξύλου, χαρτιού, δέρματος, μαλλιού κ.λπ για τη κατασκευή προϊόντων. • είδη λαϊκής τέχνης (ξυλογλυπτική, κεραμική, αργυροχρυσοχοΐα, κατασκευές από γυαλί, ψηφιδωτά κ.λπ). • κατασκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού για αγροτικές δραστηριότητες. • κατασκευή προϊόντων του κλάδου της Πολιτιστικής και Δημιουργικής Βιομηχανίας (μουσικά όργανα, κοσμήματα, παιχνίδια κ.λπ). • παραγωγή ειδών διατροφής μετά την 1η μεταποίηση	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		(παραδοσιακά γλυκά και αρτοσκευάσματα κ.λπ).	
19.2.3.5: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων του τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €45.000	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση και η επέκταση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.	Στο πλαίσιο της υποδράσης θα ενισχυθούν η ίδρυση και η επέκταση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού όπως ενδεικτικά: • επιχειρήσεις παροχής κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών όπως βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων και ΑμεΑ, γηροκομεία, ιατρεία κ.λπ). • χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, χώροι πολλαπλών δραστηριοτήτων κ.λπ. • επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών στο τομέα των Πολιτιστικών Δημιουργικών Βιομηχανιών όπως είναι ενδεικτικά: οι σχολές μουσικής, χορού, ζωγραφικής, φωτογραφίας, μουσικής κ.λπ., η καλλιτεχνική	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		δημιουργία, οι τέχνες θεάματος κ.λπ.	

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης στήριξης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί τις **600.000€** για πράξεις που αφορούν σε υποδομές ή / και εξοπλισμό και τις **100.000€** για άυλες πράξεις.

Σε περίπτωση χρήσης του καθεστώτος de minimis (KAN 1407/13), η μέγιστη Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει στις 200.000€ την τριετία συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς de minimis σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

Η ένταση ενίσχυσης ανά Υποδράση και οι εφαρμοζόμενοι κανονισμοί , είναι:

Υποδράση	Ένταση Ενίσχυσης
19.2.2.2	50% Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013
19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.5	65% Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013
19.2.3.1	50% Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 παράρτημα II
19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5	45% Κανονισμός (ΕΕ) άρθρο 14 Καν. 651/2014.

Επιλέξιμες δαπάνες

Με την παρούσα πρόσκληση και όσον αφορά στο σύνολο των υποδράσεων του τοπικού προγράμματος **δεν ενισχύονται δαπάνες που αφορούν στην πρωτογενή παραγωγή.**

Επιλέξιμες Δαπάνες για όλες τις κατηγορίες Υποδράσεων
➤ Η αγορά, η κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου
➤ Αγορά, (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) εξοπλισμού και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της επένδυσης
➤ Αγορά καινούργιων οχημάτων
➤ Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από διεθνή ή εθνικά πρότυπα
➤ Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης
➤ Δαπάνες συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων
➤ Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές

σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας
➤ Δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
➤ Δαπάνες προβολής
➤ Δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ)
➤ Ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου
➤ Αμοιβές προσωπικού

Πέραν των προαναφερόμενων επιλέξιμων δαπανών, υπάρχουν επιπλέον επιλέξιμες δαπάνες ανά Υποδράση.

Για αναλυτικότερη περιγραφή των επιλέξιμων δαπανών ανά Υποδράση, ανατρέξτε στην ενότητα [e-book](#) του 360o Funding.

Προθεσμία και διάρκεια έργου

Ημερομηνία έναρξης της ηλεκτρονικής υποβολής των επιχειρηματικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ορίζεται η **28/05/2019** με καταληκτική ημερομηνία στις **15/10/2019**.

Οι Δικαιούχοι οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, το πολύ, τριών **(3) ετών** από την στιγμή της έναξης και σε κάθε περίπτωση μέχρι την **30-06-2023**.

FUNDING